

Univerzita Palackého v Olomouci

Cyrilometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Veronika Volfová

Studijní obor: Sociální pedagogika

Volnočasové aktivity v obci Štarnov

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: **PhDr. Petra Potměšilová, Ph.D.**

Olomouc 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svůj bakalářský projekt vypracovala samostatně a uvedla v něm veškeré zdroje, ze kterých jsem při psaní mého projektu čerpala.

V Olomouci dne 7.3.2012.

.....

Podpis studentky

Poděkování

Za pomoc, přínosné rady a připomínky při zpracování mého bakalářského projektu, bych chtěla poděkovat paní PhDr. Petře Potměšilové, Ph.D. Děkuji jí za čas, který pro moji práci obětovala a za podporu při zpracování mé práce. Chtěla bych také poděkovat všem osobám, které mi poskytly cenné informace a rozhovory k mému bakalářskému projektu. Jmenovitě pak panu Mgr. Jiřímu Husákovi, Adélce a její matce. V neposlední řadě chci poděkovat mým přátelům za podporu a za pomoc. A mé rodině za trpělivost a podporu při psaní mého bakalářského projektu.

Děkuji.

OBSAH

ÚVOD	6
1 Obec Štarnov	7
1.1 Historie obce	8
1.2 Obec dnes.....	8
2 Volný čas dětí a mládeže	9
2.1 Funkce výchovy mimo vyučování	11
2.2 Cíle výchovy ve volném čase	12
2.3 Obsah výchovy ve volném čase	13
2.4 Obecné požadavky na výchovu ve volném čase.....	14
2.5 Prostředí.....	15
2.6 Materiální vybavení.....	15
3 Volný čas v obci Štarnov	16
3.1 Využití volného času v obci dnes	16
3.2 Volný čas v okolí obce	17
3.3 DDM ve Šternberku	17
3.3.1 Činnosti a kroužky organizované DDM Šternberk.....	18
3.4 ZUŠ ve Šternberku	20
4 Rozhovor s ředitelem ZŠ ve Štarnově, panem Mgr. Jiřím Husákem	23
5 Rozhovor s dítětem a rodičem o možnosti kroužku v obci	24
6 SWOT analýza volného času dětí a mládeže ve Štarnově.....	25
7 Plán zřízení volnočasového kroužku pro děti v obci Štarnov	26
7.1 Návrh nového kroužku v obci Štarnov	26
7.2 Prostory a materiální zabezpečení pro konání kroužku v obci Štarnov	26
7.3 Pomůcky potřebné k našemu kroužku.....	27
7.4 Financování volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově	28
7.5 Organizace volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově.....	31

7.6 Vedoucí volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově	31
7.7 Náplň volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově.....	32
7.8 Struktura jednotlivých lekcí a jejich zaměření.....	32
7.9 Úvodní setkání kroužku.....	33
7.10 Roční plán volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově	33
7.11 Motivace na každé čtvrtletí a program na jeden měsíc v daném čtvrtletí	35
7.11.1 <i>PODZIM</i>	35
7.11.2 <i>ZIMA</i>	39
7.11.3 <i>JARO</i>	42
7.11.4 <i>LÉTO</i>	46
7.12 Propagace volnočasového kroužku pro děti a mládež ve Štarnově	49
7.13 Shrnutí	50
ZÁVĚR	51
Použité zdroje	52
SEZNAM PŘÍLOH	54
Příloha č. 1	55
Příloha č. 2.....	57
Příloha č. 3.....	58
Příloha č. 4.....	59

ÚVOD

Obor sociální pedagogika úzce souvisí s vhodným trávením volného času. Úkolem tohoto oboru vždy byla snaha smysluplně naplnit volný čas jednotlivců či skupin různých věkových kategorií. Sociální pedagogové pak dostávají jasný cíl své profese a tím je právě snaha o smysluplné vyplnění volného času svých svěřenců.

Je velmi důležité, jaké aktivity si ve volném čase zvolíme. Volnočasové aktivity děláme ve svém volném čase, měly by nás proto bavit, naplňovat, učit nás něco nového, dávat nám smysl, být nám užitečné.

V souvislosti s problematikou volného času vznikl právě tento projekt. Je reakcí na skutečnost, že zájem o vhodné a smysluplné trávení volného času stoupá u všech věkových generací.

Náš projekt je navržený pro obec Štarnov. Na základě našich zjištěných informací je evidentní, že v obci dostatečné využití volného času není. Proto jsme se rozhodli zrealizovat volnočasový kroužek pro děti ze ZŠ ve Štarnově, která je provozována pouze pro žáky od 1. do 4. třídy. Cílem projektu bude smysluplné využití volného času v obci, získání nových poznatků, komunikace mezi vrstevnickými skupinami dětí a možnost vyzkoušet si nové aktivity, které v obci doposud nejsou.

V první části projektu přibližujeme informace o obci Štarnov, o volném čase dětí a mládeže i o volném čase v obci. Také uvádíme rozhovor s ředitelem místní ZŠ, panem Mgr. Jiřím Husákem a rozhovor s vybraným dítětem a jeho rodičem o možnosti realizace kroužku v obci. První část projektu uzavírá SWOT analýza volného času dětí ve Štarnově, na základě které jsme dospěli k závěru, že volný čas dětí v obci je potřeba vyplnit novými aktivitami.

Druhá část projektu se zabývá plánem zřízení volnočasového kroužku. Popíšeme zde všechny potřebné údaje, dobu realizace, materiální a prostorové zabezpečení, finanční stránku projektu, náplň a strukturu kroužku, jeho propagaci a další potřebné informace k jeho uskutečnění.

Nedílnou součástí projektu je i jeho závěr. V něm shrnujeme celý projekt a hodnotíme jeho možnost uplatnění a realizace v praxi.

1 Obec Štarnov

Obec Štarnov je součástí mikroregionu Šternbersko.¹ Leží v olomouckém kraji. Nejbližším městem je Šternberk. Je od obce vzdálený zhruba 5 km. Krajské město Olomouc se nachází ve vzdálenosti zhruba 13 km. V okolí je mnoho možností k turistickým výletům. Obec se napojuje na cyklostezku vedoucí do Šternberka. Velmi dobré je zde i vlakové spojení. V obci je knihovna, kostel, obecní úřad, hřbitov, obchod, hřiště, tenisové kurty, tenisová zeď, park, cukrárna a hostinec, dále pak mateřská školka a základní škola pro první stupeň vzdělávání. Škola je financována z větší části obcí, což se odráží nepochybně na lepší kvalitě výuky.

V obci žije trvale 653 obyvatel. Z toho 322 žen a 331 mužů. K roku 2001 bylo v obci 21 dětí ve věku 6-9 let, které navštěvovaly zdejší školu, a 30 dětí ve věku 10-14 let, které dojížděly do sousedních základních škol.² Dle vyjádření ředitele základní školy pana Mgr. Jiřího Husáka navštěvuje ZŠ v posledních letech přibližně 30 dětí. Z toho je patrné, že se počet dětí v ZŠ v obci od roku 2001 zvýšil.

Vesnice Štarnov se nachází na území okresu Olomouc a náleží pod Olomoucký kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Šternberk. Obec Štarnov se rozkládá asi jedenáct kilometrů severně od centra Olomouce a šest kilometrů jižně od města Šternberk. Tato část střední Moravy se historicky a etnograficky nazývá Haná.

Děti školou povinné mají v obci k dispozici jednu základní školu nižšího stupně a děti předškolního věku mohou chodit do školy mateřské. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště a další sportoviště. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i kanalizaci. Vesnicí prochází železnice a je zde i železniční zastávka. Vesnice Štarnov leží v průměrné výšce 224 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1269. Celková katastrální plocha obce je 989 ha, z toho orná půda zabírá osmdesát čtyři procent.³

---

¹ www.mistopisy.cz/starnov-4301.html.

² http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=AGOBY6031PU_OB2.163&vo=tabulka.

³ www.obce-mesta.info/obec.php?id=Starnov-552011.

Štarnov leží na úpatí Nízkého Jeseníku v nadmořské výšce 224 m. n. m. Zeměpisné souřadnice – 49° 40' 58" N, 17° 16' 19" E. Dopravní spojení je zajištěno železniční tratí směr – Olomouc – Šternberk - Šumperk.⁴

1.1 Historie obce

O vzniku Štarnova se nezachovalo mnoho informací. Nevíme tedy ani přesný rok vzniku obce. Podle slovanského jazykozpytce Miklosiče je název obce odvozen od staroslovanského přídavného jména staru, což znamenalo starý. Od té doby se název několikrát změnil, až došel ke svému současnému znění. Prvními pány obce byl rod pánů ze Šternberka.⁵ Jak už ale bylo zmíněno, opravdová první písemná zmínka přichází z roku 1269.

1.2 Obec dnes

Štarnov má vlastní mateřskou školu i dvoutrídni základní školu pro první stupeň. V provozu je také školní družina a jídelna. Z mimoškolní činnosti mohou žáci navštěvovat počítačový kroužek s přístupem na internet nebo výuku klavíru, houslí a hry na flétnu. Pravidelně se pro děti pořádají výlety, ozdravné pobyty v Jeseníkách, divadelní představení, besídky, vánoční a mikulášské nadílky, vystoupení hudebních kroužků, malování, výcviky plavání, závody, soutěže a další sportovní a kulturní akce.

Kulturně-společenský život zajišťuje kromě školy také Sbor dobrovolných hasičů a Tělovýchovná jednota. Občané mají k dispozici obecní úřad, sokolovnu, hostinec a prodejnu s potravinami a smíšeným zbožím. Byla zde vybudovaná kompletní infrastruktura a neustále se pracuje na úpravách a zkrášlování obce i celého okolí.⁶

---

⁴ www.starnov.cz.

⁵ KOUDELÁK, J. Štarnov pod Šternberkem, z minulosti k přítomnosti.

⁶ www.mistopisy.cz/soucasnost_starnov-_4301.html.

2 Volný čas dětí a mládeže

Volný čas dětí a mládeže zažil ve 20. století velké změny. Smysluplné věnování se volnému času je otázkou posledních 60 let. Značně stoupl rozsah a dosah volného času, jeho vliv a význam pro jedince, celé rodiny, skupiny a pro společnost. Dnes se dá říct, že smysluplné vyplňování volného času je nedílnou součástí života člověka a má obrovský význam pro jeho život.⁷

Volný čas:

Volný čas je prakticky všechnen čas, ve kterém můžeme dle vlastní rozvahy dělat věci, které chceme. Nejedná se o nutné věci, které jsou potřeba pro naše fungování vůbec, ale jde především o smysluplné využití volného času něčím, co nás činí šťastnými a naplňuje nás.

Na volný čas se díváme z více pohledů. Různí autoři ho definují ve svých pracích různými způsoby. Pávková definuje volný čas jako dobu, kdy si svobodně volíme své činnosti, děláme je dobrovolně a rádi. Činnosti nám přinášejí pocit uspokojení a uvolnění. Je to opak doby nezbytné práce a povinností a doby nutné k nabrání nových sil.⁸ Jak píše i Pávková, smysluplné využívání volného času přispívá k tělesné i duševní pohodě, ke zdraví a podporuje i vztahy mezi lidmi. V našem zájmu, neboli v zájmu sociálních pedagogů, vychovatelů a pedagogů volného času, je tedy, aby se lidé naučili čas smysluplně naplňovat, využívat a trávit.⁹

Do oblasti volného času spadají různé činnosti. Těmi jsou třeba odpočinek, rekreace, zábava, zájmové činnosti, zájmové vzdělávání. Nespadají do něj zaměstnání, vyučování a příprava na něj, sebeobsluha, základní péče o zevnějšek a o osobní věci, povinnosti spojené s rodinou, domácností a další. Mezi volný čas nepatří ani jídlo, hygiena, zdravotní péče nebo spánek. Není ale vyloučeno, že by si z těchto činností člověk koníčka udělat nemohl.

---

⁷ PÁVKOVÁ, J, a kol. *Pedagogika volného času*.

⁸ PÁVKOVÁ J. a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*.

⁹ PÁVKOVÁ, J, a kol. *Pedagogika volného času*.

Jak jsme již definovali, volný čas dětí a mládeže je velmi specifický. Z výchovných důvodů je důležité jeho pedagogické ovlivňování. Děti potřebují citlivé a přijatelné vedení. To ale musí být nenásilné, zajímavé svojí nabídkou, pestré a přitažlivé, účast na kroužcích musí být dobrovolná.¹⁰

Do jaké míry je potřeba děti ovlivňovat záleží na jejich věku, mentální a sociální zralosti a samozřejmě na rodinném prostředí dítěte. Prostředí, ve kterém se dítě pohybuje a vyrůstá, je velmi různé. Pokud děti tráví svůj čas neorganizovaně na ulicích bez dozoru, je ohrožena jejich bezpečnost, což je velmi zneklidňující. Výchova mimo vyučování se vyznačuje právě tím, že jsou děti pod dozorem pedagoga nebo vychovatele.¹¹

Děti i mládež mají celkem vzato hodně volného času. Společnost a rodina by se o jeho smysluplné využití rozhodně měla zajímat. Prevence ve výchově ve volném čase dětí a mládeže, je totiž mnohem účinnější a levnější než náprava chyb a převýchova. A to už bylo mnohokrát prokázáno.¹²

Výchova ve volném čase úzce souvisí s životním stylem jedince. Ten má vliv na jeho životní hodnoty, chování, pohled na život, na vztahy s lidmi. Z hlediska volného času je důležité, s kým a v jaké společnosti se převážně ve svém volném čase pohybujeme. Každopádně při posuzování sociálních vlivů ve volném čase hraje největší roli rodina jedince. Rodiče jsou totiž vzorem pro své děti. Děti napodobují své rodiče i při využití svého volného času.¹³

Takové skutečnosti vidíme i v naší obci. Někteří rodiče nemají dostatek prostoru na svůj volný čas a mnohdy ani na volný čas svých dětí. Děti tyto „koničky“ a zvyklosti od svých rodičů odpozorují, protože netuší, že sami mají jiné možnosti. Proto je musíme dětem nabídnout a ukázat.

---

¹⁰ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.*

¹¹ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.*

¹² PÁVKOVÁ J. a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času.*

¹³ PÁVKOVÁ J. a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času.*

2.1 Funkce výchovy mimo vyučování

Výchova mimo vyučování plní funkci výchovně-vzdělávací, preventivní, zdravotní a sociální. Při jejím rozlišení opět vycházíme z Pávkové (2008).

Na funkci výchovně-vzdělávací je kladen velmi velký důraz. Proto ji řadíme na první místo. Instituce rozvíjí schopnosti dětí a mládeže, uspokojují jejich zájmy a potřeby. Dále se zaměřují na formování vhodných postojů a morálních vlastností. Motivují děti k společensky žádoucím využívání volného času, k získávání nových dovedností a tím i k celoživotnímu vzdělávání. Díky praktickým zkušenostem a činnostem si děti a mládež vytvářejí vlastní názor na svět a na základě úspěchů v zájmových činnostech jsou děti šťastné a zvyšuje se jim sebevědomí.

Zdravotní funkce je plněna hlavně tak, že si jedinec usměrňuje režim dne. Na základě toho se u něj vytváří návyky pro zdravý životní styl. To spočívá ve změně činností odlišného druhu, například práce a odpočinku. Instituce výchovy přispívají ke zdravému životnímu stylu i tím, že dětem poskytnou pobyt v útulném prostředí, v klidu, mezi příjemnými lidmi.

Důležitá je i funkce sociální. Pomáhá zabezpečit rodičům smysluplné využití volného času svých dětí. Co se týká preventivní funkce, klade se důraz na prevenci sociálně patologických jevů.¹⁴

Práci ve volném čase dětí a mládeže, ale i dospělých, musí zastávat kvalifikovaný pracovník. Je žádoucí, aby tuto funkci zastávali školení pedagogičtí pracovníci. Pedagog volného času, sociální pedagog a vychovatel jsou pedagogickými pracovníky. Vykonnávají přímou výchovně vzdělávací činnost. Působí ve střediscích volného času a v dalších školských i neškolských zařízeních.¹⁵ I do našeho projektu máme v plánu zařadit pedagogického pracovníka. Nebráníme se ale ani dobrovolníkům, kteří mohou dělat doplňkovou činnost a pomáhat při větším počtu dětí. Na osobnost pedagoga volného času jsou kladeny určité předpoklady a požadavky, které by měl splňovat.

---

¹⁴ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.*

¹⁵ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.*

Dle Zákona č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících je pedagogickým pracovníkem ten, kdo vykonává přímou výchovnou, vyučovací, speciálně-pedagogickou nebo pedagogicko-psychologickou činnost. Mezi pedagogické pracovníky lze zařadit učitele, vychovatele, pedagogy volného času, sociální pedagogy, psychology, speciální pedagogy, asistenty pedagoga, trenéry a vedoucí pedagogické pracovníky. Ve volném čase se uplatňují především tři z těchto profesí a to pedagog volného času, vychovatel a sociální pedagog.

Každá oblast výchovy má svá specifika. Stejně tak je to i s volným časem. Výchova v něm bývá označována za neformální a jejím hlavním znakem je požadavek dobrovolnosti. Pedagog nebo vychovatel proto musí umět zaujmout jako osobnost, umět upoutat a motivovat k činnosti. Obecně by měla osoba, která působí s dětmi a mládeží ve volném čase, být dobrým člověkem, mít dostatečné vědomosti, schopnosti a vzdělání, být inteligentní, tvořivá, schopná vychovávat, mít žádoucí názory a postoje. A rozhodně by měla mít pozitivní vztah k dětem, k mládeži a k lidem.¹⁶

2.2 Cíle výchovy ve volném čase

Na děti a na mládež je potřeba působit s daným cílem, systematicky a se záměrem, kterého chceme dosáhnout. Je potřeba mít dopředu promyšlenou strategii jakým způsobem budeme s dětmi pracovat a co jim vlastně chceme předat a co chceme my od nich. Výchova ve volném čase má však svoje specifika a podmínky.

Výchovu chápeme jako nezbytný proces, který si žádá společnost.¹⁷ Obecným cílem výchovy ve volném čase je naučit člověka vhodně spravovat a využívat svůj volný čas.¹⁸ Celkově si výchova dává za cíl, zásobit děti kompetencemi a naučit je, jak odolávat nepříjemnostem, které na ně v dnešním světě čekají. Ve výchově je potřeba reagovat na aktuální dění a trendy. Drogy, agresivita, nesnášenlivost, extremismus a

---

¹⁶ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.*

¹⁷ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času.*

¹⁸ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.*

další. To vše musí výchova zohlednit a primárně působit proti těmto společensky nežádoucím a sociálně patologickým jevům.¹⁹

Výchova ve volném čase má i své požadavky a pedagogické zásady. Jsou jimi požadavek demokratičnosti, který zajišťuje všem lidem v oblasti výchovy a vzdělávání stejná práva. Požadavek humanity, ten připomíná myšlenky o kultivaci osobnosti a vede k pozitivním mezilidským vztahům. Požadavek vědeckosti značí, že opíráme své výchovné postupy nejenom o osobní zkušenosti, ale také o výsledky vědeckých studií. Požadavek spojení teorie a praxe ukazuje, jak je důležité, mít ve věcech souvislosti a prosazovat názorné ukazování. Požadavek pedagogického ovlivňování volného času přijímáme jako potřebu citlivého vedení pedagogů k smysluplnému využití volného času. Požadavek jednoty a specifčnosti vyučování a výchovy mimo vyučování definuje rozvoj osobnosti. Dále je potřeba plnit požadavek dobrovolnosti. Na tom je výchova ve volném čase primárně založena. Požadavek aktivity počítá s aktivitou účastníků k aktivnímu podílu na činnosti, na její přípravě, plánování, realizaci a hodnocení. Požadavek seberealizace je k tomu, aby se každý člověk mohl uplatnit v tom, v čem je dobrý. Požadavek pestrosti a přitažlivosti nesmí ve volném čase chybět. Týká s totiž obsahu, metod a forem práce. Požadavek zajímavosti a zájmovosti zdůrazňuje důležitost zájmových činností. Požadavek citlivosti a citovosti je potřeba mít při vedení a motivování činností, kdy působíme nejen na složku rozumovou u jedince, ale i na tu emociální. Požadavek orientace na sociální kontakt znamená, že volný čas by se měl odehrávat mezi ostatními lidmi a s přáteli. Jedním z nejnovějších požadavků je požadavek efektivity. Ten se snaží o to, aby se dospělo ke správným cílům správnými prostředky, za pomoci rozumu a také hospodárně. Požadavek kvality a evaluace je potřebný pro zpětnou vazbu pedagoga i organizace.²⁰

2.3 Obsah výchovy ve volném čase

Obsah výchovy ve školách a školských zařízeních je formulován ve školním vzdělávacím programu. Pedagog, který pracuje ve volném čase, pracuje podle cílů a podmínek uvedených ve školním vzdělávacím programu. Musí ale brát v potaz přání a

---

¹⁹ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*.

²⁰ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy*.

potřeby dětí a měnící se podmínky, které na nás a hlavně na děti působí z okolí. Dále dbá na dodržování psychohygienických požadavků a prevenci úrazu u dítěte. Pedagog ve volném čase musí brát i ohled na cíle výchovy a na očekávání rodičů a vedení organizace. *Výchova ve volném čase se uskutečňuje v průběhu činností, založených na zájmech účastníků. Účast ve volnočasových aktivitách je dobrovolná, přináší zúčastněným kladné emoce, prožitky a přispívá pozitivně k jejich seberealizaci.*²¹ Zájem o volný čas a volnočasové aktivity u dětí se mění podle věku. Pak se mění i obsah a intenzita jejich zájmu. Volný čas dělíme na aktivní činnosti, kde děti sami něco dělají (malování, zpěv) a činnosti receptivní (sledování představení, koncertů). Zájmové činnosti smíme dělit do zájmových oblastí, ale přesná hraniční čára se mezi nimi stanovit nedá. Máme různé činnosti a každá z nich rozvíjí jinou část osobnosti dítěte. V některých zařízeních pro volný čas se klade důraz i na odpočinkové činnosti a na přípravu na vyučování. Každopádně smysluplná výchova ve volném čase plní jednu z nejdůležitějších funkcí a tou je prevence sociálně patologických jevů.²²

2.4 Obecné požadavky na výchovu ve volném čase

Jestli má mít výchovně vzdělávací činnost nějaký smysl, musí respektovat určité zásady. Těmi jsou obecně pedagogické zásady a požadavky výchovy ve volném čase. *Mezi obecně pedagogické zásady patří zásada přiměřenosti, názornosti, posloupnosti, vyzdvihování kladných rysů osobnosti, jednotného výchovného působení a další. Do výchovy ve volném čase spadají následující požadavky: pedagogické ovlivňování aktivit, dobrovolnost, aktivity, zajímavosti a zájmovosti, citovosti a citlivosti, seberealizace a orientace na sociální kontakt.*²³ Nepochybně potřebná a důležitá je i evaluace činnosti a autoevaluace. Při výchově ve volném čase nesmíme zapomenout ani na motivaci k činnosti. Bez ní se nám nemusí podařit ve volném čase děti získat. Při plnění výchovných cílů je potřeba zajistit prostředí, které nebude děti stresovat, bude podnětné, přispívá ke kreativitě a seberealizaci dítěte. Neméně důležité je vzájemné propojení sociálního klimatu, školy, vychovatelů, režimu dne a podnětných aktivit, kladných

---

²¹ PÁVKOVÁ, J, a kol. *Pedagogika volného času*, s. 42.

²² PÁVKOVÁ, J, a kol. *Pedagogika volného času*.

²³ PÁVKOVÁ, J, a kol. *Pedagogika volného času*, s. 46.

vztahů mezi vychovateli, dětmi a také rodiči. Při splnění těchto podmínek mohou organizace plnit funkci relaxační, regenerační, kompenzační, výchovně-vzdělávací a sociální. Každý subjekt, který chce poskytovat služby volnočasového charakteru, musí splnit podmínky personální, materiální, řídicí a kontrolní.²⁴

2.5 Prostředí

Na prostředí, ve kterém se odehrává volný čas dětí a mládeže, jsou také kladeny požadavky. Patří mezi ně: *bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty, dostatek prostoru, přiměřené vybavení odpovídající nábytkem a dalším zařízením, splňování proměnlivých estetických kritérií, inspirace pro sociální kontakty a komunikaci*.²⁵ Právní směrnice, která se prostředím zabývá, je vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.²⁶

2.6 Materiální vybavení

Vybavení prostor pro volný čas má svá specifika. Záleží hlavně na využití daného prostoru. Je potřeba si uvědomit, zda chceme, aby měly prostory podobu kluboven, heren, studoven, pracoven pro konkrétní zájmové aktivity, nebo aby měly podobu domácího prostředí. Důležitá je estetická úprava prostředí. Je užitečné, pokud se na realizaci a úpravě prostředí podílejí i děti. Vybavení musí hlavně odpovídat svému účelu. Obecně se musíme řídit hygienickými, estetickými a pedagogickými požadavky.²⁷

---

²⁴ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*.

²⁵ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy*, s. 223.

²⁶ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy*.

²⁷ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*.

3 Volný čas v obci Štarnov

Snahou obce bylo vždy smysluplné vyplňování volného času. V 60. letech v obci vznikl sportovní svaz Sokol. Ten zde fungoval asi do 90. let minulého století. Souběžně s tímto svazem působily v obci zájmové kroužky pro menší děti s názvem Jiskry a pro větší děti s názvem Pionýři. V roce 2000 nastoupila na místo starostky obce paní RNDr. Daniela Dvorská, která založila kroužek tenisu, který vede dosud.

3.1 Využití volného času v obci dnes

Seznam sportovních akcí pořádaných v kulturním domě:

Pondělí	17-19 hod (velký sál)	Stolní tenis
	19-20 hod (velký sál)	Volejbal
Úterý	17-20 hod (zasedačka)	Šachy
	17-19 hod (velký sál)	Fotbalisté Štarnov
	19-20 hod (velký sál)	Aerobic
	20-21hod	Zumba
	21-22 hod	Florbal
Středa	17-19 hod (velký sál)	Stolní tenis
	19-20 hod (velký sál)	Zdravotní cvičení
	20-21:30 hod (velký sál)	Florbal
Čtvrtek	17-19 hod (velký sál)	Stolní tenis
	19-21hod (velký sál)	Volejbal
	20-21hod (velký sál)	Badminton
Pátek	18:30-20 hod (velký sál)	Nohejbal
	20-21 hod (velký sál)	Badminton
	20-22 hod (velký sál)	Taneční večery (od 3.1.2012)
Neděle	9-12 hod (velký sál)	Stolní tenis

	17-19 hod (velký sál)	Volejbal
	19-21 hod (velký sál)	Florbal ²⁸

Tyto všechny aktivity jsou však určeny pouze pro dospělé! Ani jedna z těchto aktivit není přístupná pro děti. Jediné, co pro děti v obci zůstává, je tenis v úterý a ve čtvrtek. Vhodné datum pro náš kroužek, je tedy ve středu od 15.00 do 17.00 hod.

3.2 Volný čas v okolí obce

Jak již bylo zmíněno, v blízkosti obce Štarnova se nacházejí města Šternberk a Olomouc. Ve Šternberku i v Olomouci je Dům dětí a mládeže (DDM) a Základní umělecká škola (ZUŠ). Pro rodiče je vhodnější dovážet své děti do kroužků do bližšího a cenově dostupnějšího Šternberka.

3.3 DDM ve Šternberku

Dům dětí a mládeže Šternberk p.o.

Opavská 14, Šternberk, 78501

IC: 619 89 941

TEL: 585 012 957

E-MAIL: ddm.stbk@volny.cz

Web: www.ddmsternberk.cz

Ředitel: Mgr. Bc. Miroslav Sadil

TEL: 739 061 883

*E-MAIL: ddm.sadil@volny.cz*²⁹

Dům dětí a mládeže Šternberk sídlí na Opavské ulici. Zřizovatelem je město Šternberk. DDM je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, a je zařazen do sítě škol a školských zařízení.

---

²⁸ www.starnov.cz/sport/.

²⁹ www.ddmsternberk.cz/index.php?nid=8421&lid=CZ&oid=1635440.

Dům dětí a mládeže Šternberk byl zřízen 1.1.1995. Navazuje na práci Domu pionýrů a mládeže Šternberk.

Cílem a hlavním úkolem DDM Šternberk je organizovat volný čas dětem, mládeži a dospělým. V nabídce jsou různé kroužky, příležitostné činnosti, prázdninové činnosti, soutěže a různé spontánní aktivity. Celkově si děti a mládež mají možnost vybrat z 90 kroužků z různých oblastí.

V poslední době se v této organizaci stále více zaměřují na pořádání akcí pro veřejnost. Organizují karnevaly, oslavy Dne dětí, Slet čarodějnic, velikonoční akce, Dívku roku, vánoční akce, Halloween a další.

Co se týká sportovních aktivit, je během roku pořádáno několik turnajů a sportovních soutěží v různých disciplínách. Organizují se branné, cyklistické nebo běžecké závody a lyžařské výlety. Každoročně je zajištěn program pro děti o letních i zimních prázdninách, o svátcích a ředitelských volnách.

Od roku 2005 spadá pod DDM Dětské dopravní hřiště, a tím se tak stará i o výuku dopravní výchovy, při které spolupracuje s BESIPem.

Domeček, jak si ho děti pojmenovaly, je přístupný všem, kteří mají zájem smysluplně využít svůj volný čas, chtějí se bavit, získávat nové vědomosti a nové přátele.³⁰

3.3.1 Činnosti a kroužky organizované DDM Šternberk

Kroužky jsou rozděleny do několika oblastí. Každá se zaměřuje na jinou část rozvoje dítěte a na jinou oblast trávení volného času. Děti si tak mohou vybrat z více kroužků a zaměřit se na oblast, ve které se mohou něčemu přiučit. Do každé oblasti spadá několik kroužků, ze kterých si děti mohou vybrat. Jelikož je jich opravdu mnoho, uvedeme u každé oblasti na ukázkou jen jeden vzorový kroužek.

---

³⁰ www.ddmsternberk.cz/index.php?nid=8421&lid=CZ&oid=1627107.

Přírodní vědy:

Chovatelský kroužek- děti se tady dozví informace o svých domácích zvířatech, mohou navštívit i minizoo, která je součástí DDM Šternberk. Tady je několik zvířat, o které se děti starají společně s pedagogy.

Sport:

Tenis- jeden z nejdražších kroužků v DDM Šternberk. Náročný na finance je hlavně kvůli tomu, že se musí pronajímat tenisové kurty od soukromého majitele. Ale i tak je o tento kroužek zájem. Probíhá spíše v letních měsících.

Tanec:

Hip-hop- je to druh populární hudby a také novodobý taneční styl. O tento kroužek je velký zájem. Chodí sem jak děvčata, tak i chlapci.

Technika:

Fotografický kroužek- kroužek je pro děti, které baví fotografování. Učí se tady fotit zajímavé věci a fotografie potom zpracovávají pomocí různé techniky.

Výtvarné aktivity:

Keramika- o keramiku je velký zájem. Je vhodná jak pro děti, tak i pro dospělé. Zájemci si zde vytváří různé modely a výtvary z hlíny. Díla se vypalují v peci a pak se glazurují. Každý si své výrobky může odnést domů.

Společensko-vědní zaměření:

Dramatický kroužek- děti si nacvičí dramatickou hru, se kterou vystupují na různých akcích, např. v domě pro seniory.

Hudební:

Zpíváme s kytarou- individuální výuka pro děti, které mají zájem naučit se hrát na kytaru. Každému dítěti je věnována individuální výuka.

Kroužky pro nejmenší:

Angličtina pro nejmenší- kroužek je určen pro děti od první třídy. Hrají hry v angličtině, učí se základní slova a zpívají písně.³¹

Toto je přehled některých aktivit, které DDM Šternberk provozuje. Nevýhodou pro dojíždějící zájemce z okolí je nevyhovující provozní doba kroužků, kdy je většina rodičů ještě v práci. Zájmových kroužků organizovaných v odpoledních hodinách není mnoho.

3.4 ZUŠ ve Šternberku

ZUŠ Šternberk je příspěvkovou organizací.

Olomoucká 1289/3, Šternberk, 785 01

IC: 476 54 473

DIČ: CZ 476 54 473

Tel./fax: (+ 420) 585 012 656

E-MAIL: zusstbk@tiscali.cz

Web: www.zus-sternberk.cz³²

Základní umělecká škola Šternberk byla založena 1. listopadu 1945. Vybudováním tehdejší Městské hudební školy byl pověřen Bohuslav Dratva, který se stal i jejím prvním ředitelem. V této funkci působil až do roku 1971. Škola byla původně jednooborová (pouze hudební obor) a 120 žákům se pedagogicky věnovalo 8 učitelů. Postupně docházelo k navyšování počtu žáků i učitelů a přibývaly studijní obory. V současnosti má škola všechny čtyři studijní obory - hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický. Ve školním roce 2003/2004 byla při ZUŠ Šternberk zřízena pobočka v Bohuňovicích, kde se vyučuje hudební a literárně-dramatický obor. Ve

---

³¹ www.ddmsternberk.cz/index.php?nid=8421&lid=CZ&oid=1642902.

³² www.zus-sternberk.cz/contact.php.

školním roce 2009/2010 navštěvuje školu 598 žáků, které vyučuje 25 pedagogických pracovníků. Ředitelem školy je Petr Ciba, zástupkyní ředitele Miroslava Bradová.³³

Hudební obor:

Počet žáků celkem 336, z toho:

přípravná hudební výchova: 28 žáků,

Přípravná hudebně-pohybová výchova "Rákosníček": 60 žáků,

I. stupeň: 195 žáků,

II. stupeň: 53 žáků³⁴

Výtvarný obor:

Výtvarný obor ZUŠ Šternberk má dlouholetou tradici. Výuka VO rozvíjí výtvarné citění a myšlení žáků, které je základem výtvarné komunikace. Důležitý je i výchovný aspekt, především vcítění se a prožívání. Podmínkou pro přijetí do VO ZUŠ je hlavně tvořivá aktivita dítěte, které je mnohdy důležitější než výtvarné nadání.

Počet žáků celkem 120, z toho:

přípravná výtvarná výchova: 28 žáků,

I.stupeň: 83 žáků,

II.stupeň: 9 žáků³⁵

Taneční obor:

Taneční výchova rozvíjí smysl pro kultivovaný pohyb v souladu s hudební předlohou. V počátcích výuky si děti osvojují základy tanečního pohybu, správné držení těla a pohybové návyky v předmětu průpravná taneční výchova. V dalších ročnících se

---

³³ www.zus-sternberk.cz/about.php.

³⁴ www.zus-sternberk.cz/music.php.

³⁵ www.zus-sternberk.cz/art.php.

žáci věnují všem tanečním disciplínám, které nabízejí učební plány. Základem pro každého tanečníka je však klasický tanec.

Počet žáků celkem 117, z toho:

přípravná taneční výchova: 27 žáků,

I.stupeň: 84 žáků,

II.stupeň: 6 žáků³⁶

Literárně-dramatický obor:

Počet žáků celkem 25, z toho:

I.stupeň: 20 žáků,

II.stupeň: 5 žáků³⁷

Základní umělecká škola nabízí velké množství zajímavých kroužků pro děti a mládež. Po vystudování této školy se dětem otevírají dveře do rozmanitých uměleckých škol. Pro některé rodiče je ale tato škola finančně náročná.

Na základě našich zkušeností se životem v obci můžeme zhodnotit, jak volný čas děti ve Štarnově a jeho okolí využívají. Prospěšné informace jsme dostali od ředitele ZŠ pana Mgr. Jiřího Husáka. Dle jeho sdělení jezdí tři děti do ZUŠ do Šternberka, další tři děti využívají výtvarné kroužky v DDM ve Šternberku. Do Olomouce nevozí své děti žádný z rodičů. Proto vidíme další dobrý důvod ke zřízení volnočasového kroužku pro děti v naší obci.

---

³⁶ www.zus-sternberk.cz/dance.php.

³⁷ www.zus-sternberk.cz/drama.php.

4 Rozhovor s ředitelem ZŠ ve Štarnově, panem Mgr. Jiřím Husákem

Ředitel základní školy ve Štarnově, pan Mgr. Jiří Husák nám dodal cenné informace k našemu bakalářskému projektu. Během 45 minut jsme prokonzultovali naše připravené dotazy v řízeném rozhovoru. Kompletní rozhovor nalezneme v příloze č. 1.

Pan ředitel nám dodal velmi cenné informace o dětech v obci. Jako jejich učitel ví o dětech na vesnici mnoho. Bylo nám sděleno, že pro školní rok 2011/2012 bude školu ve Štarnově navštěvovat 25 dětí. Celkově se počet dětí ve štarnovské škole několik let pohybuje okolo 30 a ještě nějakou dobu tomu tak bude, vzhledem k porodnosti v obci. V tomto případě můžeme do našeho projektu počítat s 25 dětmi. Bylo nám řečeno, že kroužky ve škole jsou bezplatné kromě kroužku výuky klavíru a houslí. Bavili jsme se i o financování našeho připravovaného kroužku. Podle ředitele školy je 50 Kč měsíčně pro rodiče přijatelná částka.

Na základě informací získaných rozhovorem s ředitelem školy, plánujeme do našeho kroužku zahrnout výtvarnou výchovu. A ještě jedna cenná informace pro nás je ta, že kroužky ve škole probíhají nejvíce v pondělí a v pátek. Takže čas, který jsme si předem určili, tedy středa 15-17 hodin, je pro náš kroužek vhodný.

Na závěr rozhovoru nám byla ředitelem školy přislíbena podpora při propagaci kroužku.

5 Rozhovor s dítětem a rodičem o možnosti kroužku v obci

Vzhledem k tomu, že sami v obci žijeme, nebyl problém se o možnosti realizace kroužku v obci pobavit s dítětem i s rodičem. Rozhovor jsme uskutečnili s Adélkou a její matkou.

Adélka chodí do školy ve Štarnově, a proto by byl kroužek vhodný právě pro ni a její spolužáky. Při rozhovoru s dívkou jsme se dozvěděli, že by kroužek uvítala a ráda navštěvovala. Hlavně proto, že by v něm trávila více času se svými kamarády.

Co se týká rozhovoru s matkou, ani ona by nebyla proti realizaci kroužku. I vzhledem k tomu, že má tři děti, určitě by to pro ni bylo dostupnější. Vozit děti mimo obec je finančně i časově náročné. Celý rozhovor nalezneme v příloze č. 2.

6 SWOT analýza volného času dětí a mládeže ve Štarnově

Vize organizace
• podporovat zdravý způsob života u dětí   • zaměření se na smysluplné využití volného času dětí a mládeže   • výchova k volnému času a ve volném čase   • zamezení a předcházení sociálně patologickým jevům v obci   • naučit děti samostatnosti

Silné stránky	Slabé stránky
• umístění obce v nepříliš rušné lokalitě • prostorové vybavení kulturního domu a přírodní podmínky v okolí obce, lesy, louky, parky, hřiště, cyklostezka • obec na tom není finančně špatně a do volného času dětí a mládeže investuje a vidí v tom smysl do budoucnosti • zájem obce o děti a mládež	• není osoba, která by vedla kroužek • malá odhodlanost ve vedení obce k tomu, aby podporovali více aktivit pro děti • nejsou nápady • financování jiných aktivit, než pro zkvalitnění volného času dětí • obec podporuje v posledních letech více volný čas u dospělých než u dětí • ve vedení obce není nikdo, kdo by měl malé děti, proto není motivovanost ke zkvalitnění podmínek pro děti, ale zlepšují se podmínky pro dospělé

Příležitosti	Hrozby
• využití prostor v kulturním domě, na hřišti a v parku • zájem dětí o kroužek • zájem rodičů o kroužek • podpora z obce a ze školy	• nedostatek financí na prvotní vklad do sportovního a materiálního vybavení • určení nesprávného dne pro kroužek • dospělí nám neuvolní prostor v kulturním domě na nové aktivity pro děti • možná bude problém najít společný čas pedagoga, dětí a volného místa v kulturním domě

7 Plán zřízení volnočasového kroužku pro děti v obci Štarnov

V poslední části projektu se věnujeme zřízení volnočasového kroužku pro děti od první do čtvrté třídy místní základní školy. Cílem tohoto kroužku je rozšíření možností smysluplného využití volného času v obci, širší nabídka volnočasových aktivit v obci a nový spolek, který by mohl děti a jejich rodiče zaujmout. Náš kroužek bude zaměřen na čtyři hlavní činnosti, které se budou po týdnu pravidelně střídat. Bude to tělesná výchova, výtvarná výchova, ochrana obyvatelstva, procházky a výlety po okolí. Každý týden bude program pečlivě připraven a veden vhodným vychovatelem.

7.1 Návrh nového kroužku v obci Štarnov

Kroužek:

Je to svobodně vybraná činnost, která je svým způsobem specifická a zaměřená na určitou oblast. Každý jednotlivec si ji volí podle svého zájmu a zaměření.³⁸

Důvodem k vytvoření volnočasového kroužku v naší obci je, že děti nemají mnoho možností k účelnému využití svého volného času. To, co je jim nabízeno v obci, je organizováno jen v rámci školy a družiny. Děti se tak stále pohybují ve stejném zaběhnutém prostředí a nemají možnost změny. Naší snahou je tedy vytvořit kroužek, ve kterém budou takové aktivity, které budou děti bavit, dodají jim nové zkušenosti a poznatky a smysluplně a užitečně vyplní jejich čas. V našem kroužku se pokusíme dětem předat informace o bezpečném a smysluplném vyžití a využití svého volného času.

7.2 Prostory a materiální zabezpečení pro konání kroužku v obci Štarnov

Jelikož se náš kroužek bude každý týden měnit, co se činností týká, budeme potřebovat specifická místa pro konání našeho kroužku. Využívat budeme místní

---

³⁸ PÁVKOVÁ J. a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času.*

kulturní dům. Jsou zde dva velké sály, které máme k dispozici pro náš kroužek. U vstupu do budovy je šatna, ve které si děti odloží své věci a převlečou na kroužek.

Co se týká prostor pro tělesnou výchovu, využijeme velký sál kulturního domu v obci. V sále jsou velká okna, opatřená sítěmi. Mezi okny jsou umístěny žebřiny pro lezení. V levé části prostoru tělocvičny jsou zavěšeny tyče pro hrazdu, v pravé části jsou zavěšeny gymnastické kruhy. Prostoru dominuje velké pódium. Součástí sálu je místnost pro úschovu sportovního vybavení. Můžeme zde najít například kozu, míče, žíněnky a další nezbytné pomůcky a sportovní nářadí ke cvičení.

Pro výtvarnou činnost budeme využívat menší sál se stoly a židlemi. Vše je dostatečně vyhovující pro naše potřeby. V rohu místnosti jsou velké skříně, které využijeme pro úschovu našich pomůcek. Budeme tak mít vše pohromadě na jednom místě.

Pokud budeme mít týden zaměřující se na ochranu obyvatelstva, využijeme také prostory kulturního domu i mimo něj, jako jsou hřiště, park, lesy, potoky nebo rybníky. Dále budeme chodit na exkurze například do hasičské zbrojnice.

V týdnu, který bude věnovaný procházkám a výletům do okolí, budeme samozřejmě maximálně využívat venkovní prostředí. Pokud pojedeme na výlet, využijeme potřebný a vhodný dopravní prostředek. V případě nepříznivého počasí opět využijeme prostory kulturního domu.

Prostory v kulturním domě jsou vhodně osvětleny, vytápěny a budou nám pronajímány zdarma. Přístup do budovy nám umožní starosta obce.

7.3 Pomůcky potřebné k našemu kroužku

Tělesná výchova- děti potřebují vhodný cvičební úbor a pevnou obuv. Veškeré další pomůcky potřebné k tělesné výchově zajistí vychovatel, který vede kroužek. Co se týká vybavení, které budeme používat, máme jej k dispozici v kulturním domě, jak je uvedeno v předchozí kapitole č.7.2.

Výtvarná výchova- děti potřebují vhodné oblečení pro výtvarnou výchovu a obuv na přezutí. Potřebné pomůcky opět zařídí vychovatel. Finanční prostředky na

pomůcky spojené s výtvarnou výchovou nám poskytne obec Štarnov. Další případné výdaje budou uhrazeny z peněz, které hradí rodiče dětí navštěvujících kroužek.

Ochrana obyvatelstva- v ochraně obyvatelstva se budeme převážně pohybovat v terénu a nacvičovat různé taktiky, jak se bránit při případném nebezpečí a jak mu předcházet. Pomůcky zajistí hasiči, případně vychovatel.

Procházky a výlety po okolí - co se týká procházek, nepotřebujeme žádné specifické pomůcky, na které bychom měli vynaložit další náklady. Pohybovat se budeme po obci. Případně pojedeme na výlet do okolních měst. Finanční prostředky na dopravu budou hrazeny z peněz, které hradí rodiče docházejících dětí.

Pokud celkově shrneme pomůcky nezbytně nutné pro náš kroužek, je potřeba nejvíce finančních prostředků na výtvarnou výchovu.

7.4 Financování volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově

Jelikož obec Štarnov podporuje vzdělávání a smysluplné využívání volného času dětí a mládeže, na volnočasový kroužek pro děti dostaneme roční příspěvek ve výši 8000 Kč. Ten bude využit na nákup materiálu a pomůcek. Vychovatel, který kroužek povede, bude dostávat symbolickou částku v hodnotě 500 Kč měsíčně. Rodiče dětí budou každý měsíc pravidelně platit za kroužek částku 50 Kč. Vše bude využito na pomůcky nebo na zaplacení cest a vstupů při výletech. V případě potřeby vyššího finančního obnosu je možné původní vklad po dohodě s rodiči navýšit o potřebnou částku.

V následující tabulce uvádíme orientační ceny pomůcek, které budeme do kroužku potřebovat. Ceny máme ověřené z papírnictví a z dostupných ceníků na internetových stránkách. Co se týká nákupu například sportovního vybavení, je to nákup jednorázový. Nemusíme jej opakovaně kupovat, vložíme do něj finance na začátku a budeme jej využívat po zbytek roku.

Tabulka č. 1: Průměrné ceny pomůcek do kroužku

Ceny jsou vypočítány průměrně podle toho, kolik peněz jsme schopni do dané věci investovat.

POMŮCKA	PRŮMĚRNÁ CENA V KČ	POČET KUSŮ	CELKEM ZA KUSY
tvrdý papír A2, A3, A4	3 Kč, 2 Kč, 1 Kč	x40 ks vše	120 Kč, 80 Kč, 40 Kč
měkký papír A3 (klasický do tiskárny)	340 Kč/200 listů	1 balení	340 Kč
barevný papír (20listů)	20 Kč/1 balení po 20 listech	3 balení	60 Kč
nůžky klasické	40 Kč/ks	10 ks	400 Kč
nůžky ozdobné	40 Kč/ks	10 ks	400 Kč
tužky	4 Kč/ks	10 ks	40 Kč
voskovky	32 Kč/24 barev	3 balení	96 Kč
pastelky	135 Kč/24 barev	3 balení	405 Kč
pastely	90 Kč/12 barev	3 balení	270 Kč
fixy	65 Kč/24 barev	3 balení	195 Kč
barvy vodové	40 Kč/12 barev	5 balení	200 Kč
barvy- tempery	110 Kč/14 barev	3 balení	330 Kč
provázek	38 Kč/ks	2 ks	76 Kč
ubrusy gumové omývatelné	od50-300 Kč/dle velikosti	3 ks velké	750 Kč
štetce (ceny podle velikosti)	od 10-20 Kč/ks	20 ks různé druhy	300 Kč
šablony (př. zvířata, mix motivů)	od 15-35 Kč/ks	10 ks různé druhy	200 Kč
souprava misek na vodu	10 Kč/ks	10 ks	100 Kč
výtvarná paleta na barvy	20 Kč/ks	3 ks	60 Kč
barevné křídý	30 Kč/12 barev	3 ks	90 Kč
plastelína	25 Kč/balení	10 ks	250 Kč
podložky z tvrdého plastu	120 Kč/ks	3 ks	360 Kč
špejle	20 Kč/balení	2 balení	40 Kč
kreповý papír, různé barvy	85 Kč/10ks	2 ks	170 Kč
pravítka (rovná, trojúhelníky)	20 Kč/kus	3 ks	60 Kč
ubrousky (bílé, barevné)	10 Kč, 40 Kč/balení	2 ks, 5 ks	20 Kč, 200 Kč
lepidla	40 Kč/ks	10 ks	400 Kč
houbičky (na utírání stolů)	20 Kč/10ks	2 balení	40 Kč
hadry na utírání	10 Kč/ks	5 ks	50 Kč
Strouhátko	10 Kč/ks	3 ks	30 Kč
fotbalový míč	od 170-500 Kč/ks	1 ks	400 Kč
míč obyčejný lehký (na vybíjenou)	od 80-200 Kč/ks	3 ks	360 Kč
basketbalový míč	od 300-900 Kč	1 ks	700 Kč
volejbalový míč	od 500-900 Kč/ks	1 ks	700 Kč

Celková cena (přibližně)			8 332 Kč³⁹

Výsledná částka je jen průměrná a orientační. Jelikož by nám obec přispěla na rok 8000 Kč, tato částka by nám měla pokrýt prvotní potřebné materiální vybavení. Dle našich informací z papírnictví se při koupi většího množství zboží vypočítá množstevní sleva, a proto víme, že částka 8000 Kč by nám měla na nákup pomůcek stačit. Z papírnictví Asopol jsme obdrželi informaci, že při větším nákupu je poskytována sleva 10% z původní ceny nákupu. I na základě této informace jsme si jisti, že nám finance od obce na počáteční vklad na vybavení a materiál vystačí.

Pro úplnost uvádíme, že pokud zakoupíme v papírnictví výše uvedené zboží, dostaneme se na částku 6172 Kč. Ve sportovních potřebách zaplatíme za vybavení 2160 Kč. Když z částky, kterou utratíme v papírnictví, odečteme slevu na nákup 10%, dostaneme se na částku 5555 Kč. Když tuto částku 5555 Kč sečteme s částkou 2160 Kč za nákup sportovního vybavení, dostaneme celkovou částku na naše pomůcky, a to sumu 7715 Kč. Z toho vyplývá, že nám částka 8000 Kč na rok, jako příspěvek od obce, bude stačit na prvotní vklad do vybavení.

Tabulka č. 2: Celková cena pomůcek se slevou 10% v papírnictví

	Kč	Sleva	Kč
Papírnictví	6172	-10%	5 555 Kč
Sportovní potřeby	2160		2160 Kč
	8332	Celkem	7 715 Kč

Finanční odměny pro vychovatele, koupě digitálního fotoaparátu a případné vyvolávání fotografií bude hrazeno z finančních prostředků, vybraných od rodičů docházejících dětí. Každé dítě platí za zájmový kroužek 50 Kč měsíčně. Děti máme 25. To znamená, že od dětí za rok vybereme 12500 Kč. Z této částky odečteme výdaje potřebné na plat vychovatele, digitální fotoaparát a vyvolání fotografií. Plat vychovatele na rok činí 5000 Kč. Digitální fotoaparát koupíme za 1440 Kč a každému dítěti na konci roku vyvoláme 3 fotografie po 6 Kč, celkově uhradíme částku 450 Kč. Po odečtení

---

³⁹ Ceny jsou orientační, získané na internetových stránkách a v papírnictví osobně.

těchto výloh bude konečná částka činit 5610 Kč. Tyto zbylé finanční prostředky použijeme na výlety, na které se během roku s dětmi vydáme.

Tabulka č. 3: Finance potřebné na vychovatele, fotoaparát a fotografie

		Potřebné výdaje na rok
Vychovatel	500 Kč/měsíc	5000 Kč
Digitální fotoaparát	1440 Kč	1440 Kč
Vyvolané fotografie	75 fotografií x 6 Kč	450 Kč

Tabulka č. 4: Zbylé finance po odečtení nezbytných potřeb

Vybrané peníze od dětí za rok (50 Kč x 25 dětí x 10 měsíců)	12500 Kč
Vychovatel	-5000 Kč
Digitální fotoaparát	-1440 Kč
Vyvolané fotografie	-450 Kč
Zbylé peníze	5610 Kč

7.5 Organizace volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově

Volnočasový kroužek bude probíhat v době povinné školní docházky ve volném čase dětí a to jedenkrát týdně od září do června. Vzhledem k tomu, že děti mají vyučovací hodiny do 12.40 hodin, bude kroužek probíhat každou středu od 15 do 17 hodin. Do kulturního domu na 15 hodin bude do kroužku děti odvádět vychovatelka z družiny a zde si je převezme vychovatelka, která kroužek povede. Každý týden bude kroužek trvat 2 hodiny. Pokud se pojedje na celodenní výlet, budou o časové náročnosti rodiče informováni předem. Kroužek bude probíhat pod vedením kvalifikovaného vychovatele a do něj se budou děti zapisovat za pomoci závazné přihlášky.⁴⁰ Kapacita kroužku je 25 dětí.

7.6 Vedoucí volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově

Vedoucím neboli vychovatelem v kroužku bude kvalifikovaná osoba s vysokoškolským vzděláním. Osoba může mít titul vychovatele, pedagoga volného času nebo sociálního pedagoga.

---

⁴⁰ Příloha č. 4- Přihláška do volnočasového kroužku.

7.7 Náplň volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově

Cílem tohoto kroužku je smysluplně vyplňovat volný čas dětí na vesnici, učit je novým poznatkům a znalostem, které mohou uplatnit i v životě. Kroužek jsme se rozhodli zaměřit do čtyř oblastí. Tyto oblasti se budou pravidelně po týdnu střídat. Jedná se o tělesnou výchovu, výtvarnou výchovu, o ochranu obyvatelstva a o poznávací výlety a procházky po okolí.

7.8 Struktura jednotlivých lekcí a jejich zaměření

Jednotlivé lekce budou předem připraveny, na začátku se vždy dětem představí program daného kroužku. Lekce budou připravovány tak, aby jejich náplň vyplnila naši časovou dotaci, což jsou 2 hodiny. Po skončení kroužku si rodiče své děti vyzvedávají před kulturním domem. Děti odcházejí domů sami jen s písemným souhlasem zákonného zástupce.

Při hodině tělesné výchovy se zaměříme na pohybové aktivity, gymnastiku a sportovní hry. Výtvarná výchova se specializuje na ruční výrobu, výtvarné činnosti, malbu, aranžování. Děti se budou moci své výtvary vzít domů. Některé se dají na nástěnky. Pokud si je děti nebudou chtít brát domů průběžně, každé dítě bude mít svoji složku, do které si své výtvary uloží a na konci roku si je odnese domů. Ochranou obyvatelstva rozumíme jednání, které se zaměřuje na ochranu obyvatelstva za různých nečekaných okolností a podmínek. *Ochranou obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. Ochrana obyvatelstva zahrnuje soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších subjektů i jednotlivých občanů, směřujících k minimalizaci dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetek a životní prostředí.*⁴¹ Při této činnosti budeme děti seznamovat s vybavením, které užívají záchranné složky, seznámí se s přírodními katastrofami, prakticky si vyzkouší vybavení hasičské zbrojnice. Během procházek a výletů se děti dozví nové poznatky o přírodě, rostlinách a o zvířatech.

---

⁴¹ www.hzshk.cz/cs/uvodni-strana/ochrana-obyvatelstva/.

7.9 Úvodní setkání kroužku

Během prvního setkání vyřešíme administrativní záležitosti a seznámíme děti s prostorami kulturního domu. Na závěr si společně zahrajeme klasickou vybíjenou všichni proti všem⁴² a dle časové náročnosti si zahrajeme i vybíjenou na kapitány.⁴³ Od příštího týdne se začne kroužek plně věnovat svému programu.

7.10 Roční plán volnočasového kroužku pro děti ve Štarnově

Struktura našeho projektu je vybrána záměrně a je rozdělena na čtyři hlavní oblasti. Zaměřujeme náš kroužek na tělesnou výchovu, výtvarnou výchovu, ochranu obyvatelstva a na procházky a výlety po okolí.

Tělesnou výchovu jsme zvolili proto, aby děti měly dostatečné sportovní vyžití a pohyb. Během výtvarné výchovy trénují svoji zručnost, pečlivost a učí se malovat a vyrábět nové věci. Při ochraně obyvatelstva se děti dozví informace o záchranných složkách v naší zemi a během procházek a výletů po okolí se děti naučí poznávat přírodu, rostliny a živočichy.

Každý měsíc budeme začínat nejdříve tělesnou výchovou, dále budeme pokračovat výtvarnou výchovou, ve třetím týdnu proběhne ochrana obyvatelstva a poslední týden v měsíci bude zaměřený na procházky a výlety po okolí. Jelikož byla první hodina seznamovací, začneme v září až druhým týdnem a to výtvarnou výchovou. Je nám známo, že děti mají i během školního roku prázdniny a dny volna. Jelikož nemáme stanovený konkrétní rok realizace projektu, připravíme program na celý rok pro každý týden. Při konkrétní realizaci kroužku bychom program upravili dle potřeb dětí a dle jejich časového harmonogramu a dle prázdnin.

Rok si rozdělíme na čtyři roční období a na dané měsíce. Začínáme měsícem září. Jako podzimní měsíce bereme září, říjen a listopad. Prosinec, leden a únor budou měsíce zimy. Březen, duben a květen jsou měsíce jara a červen bude zaměřený na léto.

---

⁴² ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

⁴³ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

Program bude přizpůsoben počasí, na každou hodinu budou připraveny alternativní hry, např. míčové hry, výuka básniček k danému ročnímu období, říkanky a hry s písničkami. Jako příklad uvedeme hru, kterou budeme nacvičovat v případě nepřízně počasí. Hry budeme obměňovat:

Hra s názvem: Kdo nezpívá?:

Motivace: děti si mohou vybírat písničky, které chtějí zpívat a přitom se pobaví.

Pomůcky: nepotřebujeme pomůcky, budou vybrány písničky, které děti znají, např. Skákal pes, Kočka leze dírou a další.

Charakteristika aktivity a její průběh: Děti se posadí do kruhu. Jedno z nich půjde za dveře. Potom se vybere jedno dítě, které nebude zpívat. Ostatní začnou zpívat společně jednu písničku a dítě za dveřmi se vrátí a bude hádat, kdo jen otvírá pusku a nezpívá. Když to uhodne, tak se vymění s „nezpěvákem“ a ten jde za dveře místo něj.

Časová náročnost: cca 10-30 minut.

Závěr: hru můžeme obměňovat různými způsoby.⁴⁴

Pro děti budeme mít také připravené časopisy s křížovkami a s doplňovačkami nebo omalovánky. Také si s dětmi můžeme zahrát různé sportovní hry, vybíjené, štafety apod.

Hry uvedené v našem programu na celý školní rok jsou čerpány z knižních publikací, internetu i z vlastních zkušeností, jak z dětství, tak z praxe s dětmi.

Jednotlivé aktivity budou během roku dokumentovány digitálním fotoaparátem, který byl zakoupen z peněz, vybraných od rodičů. Na konci školního roku bychom chtěly každému dítěti nechat zhotovit tři fotografie na památku. Samozřejmě dříve než uskutečníme focení dětí, necháme si od rodičů podepsat informovaný souhlas o focení jejich dětí a budeme je informovat, k čemu fotky poslouží. Pokud budou rodiče chtít, můžeme jim na konci školního roku stáhnout fotky i na CD nebo DVD, které si rodiče sami uhradí.

---

⁴⁴ Výstupní práce z praxe Veronika Volfová.

7.11 Motivace na každé čtvrtletí a program na jeden měsíc v daném čtvrtletí

Motivací při hodinách výtvarné výchovy a během procházek a výletů po okolí budou jednotlivá roční období, o kterých se budeme s dětmi bavit, čím je daný měsíc specifický. Popíšeme si jednotlivá roční období a do každého z nich uvedeme jako příklad program na jeden měsíc, který do daného ročního období spadá. V hodinách tělesné výchovy a ochrany obyvatelstva nebude program striktně směřován k danému ročnímu období. V tělesné výchově je naším cílem pohyb a sport. V ochraně obyvatelstva se zaměřujeme na nacvičování taktik, jak se ubránit nebezpečí a jak mu předcházet.

7.11.1 PODZIM

Podzim je nejpestřejší roční období. Je to období sklizní, proměnlivého počasí, a příprav zvěře na zimu.

Během tohoto období se v hodinách jednotlivých kroužků zaměřujeme na konkrétní cíle, kterých chceme dosáhnout. V tělesné výchově se zaměřujeme na gymnastiku, sportovní a pohybové hry. Ve výtvarné výchově vyrobíme zvířata z kaštanů, aranžujeme podzimní rostliny a plody do váz. Během ochrany obyvatelstva se seznámíme s vybavením hasičských zbrojnic, záchrannými složkami v České republice, naučíme děti důležitá telefonní čísla. Na procházkách a výletech se obeznámíme s podzimní krajinou, se zvěří, která se chystá na zimu, budeme sbírat kaštany, pouštět draky a učit se básničky s podzimním tématem. Uvádíme zde modelový měsíc září, pro ukázkou aktivit v našem kroužku. Pro realizaci v konkrétním roce bude program uzpůsoben danému ročnímu školnímu plánu.

Měsíc ZÁŘÍ

ZÁŘÍ: S tímto měsícem přichází podzim. Ohlašují ho padající plody kaštanu, příroda a zvěř se začínají připravovat na zimu. Začínají se zbarvovat listy a je to doba odletu stěhovavých ptáků. Pavouci spřádají babí léto.

Tělesná výchova:

Přeskok přes kozu:

- Cíl: Přeskok přes kozu.
- Pomůcky: Kozu, odrazový můstek, koberec, žíněnky.
- Průběh aktivity: Děti se rozběhnou a po odrazu na skokanském můstku se pokusí kozu přeskociť. Pokud ji nepřeskočí, doskočí alespoň na ni.
- Závěr: Děti si vyzkouší přeskok přes kozu. Podle svých schopností děti kozu přeskočí nebo doskočí na ni do podřepu.

Cviky na gymnastických kruzích:

- Cíl: Kotoul na gymnastických kruzích.
- Pomůcky: Koberec, žíněnky, gymnastické kruhy.
- Průběh aktivity: Děti se na gymnastických kruzích drží a za pomoci vychovatele udělají na kruzích kotoul.
- Závěr: Děti se naučí kotoul na gymnastických kruzích.

Hry s obručkami:

- Cíl: Projít slalom s obručkami jako první.
- Pomůcky: Obruče.
- Průběh aktivity: Děti se rozdělí do dvou družstev po 10. Každé družstvo má jednu obruč. Vybíhá vždy jeden hráč, ten kutálí obruč vedle sebe a musí s ní proběhnout slalom a na konci místnosti se otočí, dokutálí obruč zpět a předává štafetu. Které družstvo bude první, má bod. Komu spadne obruč na zem, musí začít zase od startu. Hru budeme obměňovat a na konci vyhodnotíme, které družstvo vyhrálo.⁴⁵
- Závěr: Děti si zahrají štafetu s obručkami. Projdou s nimi slalom. Vyhrává rychlejší družstvo.

Honička dvojic:

- Cíl: Nenechat se chytit, pohyb, běh.

---

⁴⁵ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

•Pomůcky:

•Průběh aktivity: Hráč, který honí jako první, vybíhá a snaží se někoho chytit. Až někoho chytí, tak s ním utvoří dvojici. Pak společně ve dvojici chytají další děti. Až chytanou další dvě děti, tak ty spolu udělají také dvojici a pomáhají chytat děti s první dvojicí. Chycených dvojic přibývá. Vyhraje ten, kdo vydrží jako jednotlivec poslední nechycený.⁴⁶

•Závěr: Děti si zahrají honičku ve dvojicích. Vyhrává ten nejrychlejší.

Výtvarná výchova:

Vyrob si svoji složku:

•Cíl: Děti si vyrobí svoji složku na své výtvary.

•Pomůcky: Tvrdý papír velikosti A2, pastelky, vodové barvy, tempery, tužka.

•Průběh aktivity: Při první hodině výtvarné výchovy si děti vyrobí každý pro sebe svoji složku. Každé dítě si přichystá tvrdý papír velikosti A2, ten si přehne napůl a z venkovní strany si jej pomaluje barvami a vzory, jak bude chtít samo. Nakonec si složku každý podepíše svým jménem.

•Závěr: Do složky si pak během roku budou děti dávat své výtvary, které si nakonec vezmou domů.

Nástěnky:

•Cíl: Vyrobit tři nástěnky pro vystavení výtvorů dětí.

•Pomůcky: Tři polystyrénové velké pláty, nůžky, špendlíky, krepový papír, hřebíky, provázek, kladívko.

•Průběh aktivity: Vychovatel sežene 3 polystyrénové velké pláty. Na ozdobení plátů použijeme krepový papír. Barvy necháme vybrat děti. Potáhneme polystyrénové pláty krepovým papírem. Na krajích jej dozdobíme mašlemi z krepového papíru a připevníme je špendlíky.

---

⁴⁶ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

•Závěr: Polystyrénové tabule společně s dětmi zavěsíme na provázku na hřebík do vstupní místnosti na zeď u vchodu do kulturního domu.

Ochrana obyvatelstva:

Téma- Poznej záchranné složky v České republice:

- Cíl: Seznámení dětí s hasiči a s dalšími záchrannými složkami v naší zemi. Rozvoj fantazie u dětí. Ukázka předmětů, které záchranné složky používají.
- Pomůcky: Papír velikosti A3, pastelky, obrázky předmětů, o kterých se budou hasiči s dětmi bavit.
- Průběh aktivity: Při naší první hodině ochrany obyvatelstva se sejdem v kulturním domě. Do kroužku přijdou tři muži, kteří zastupují štarnovské dobrovolné hasiče. Děti si vezmou každý jeden obyčejný papír a pastelky. Na papír budou děti malovat pomůcky, o kterých jim budou hasiči vyprávět. Jedná se o pomůcky, které používají policisté, hasiči, záchranáři a všichni lidé, kteří mají na starosti chránit obyvatele naší země.
- Závěr: Po první začáteční hodině se s hasiči rozloučíme. Svoje namalované obrázky si děti mohou odnést domů.

Procházky a výlety po okolí:

Procházka kolem štarnovských rybníků:

- Cíl: Poznávání rostlin, živočichů a přírody. Sběr kaštanů.
- Pomůcky: Atlas přírodnin a atlas zvířat.
- Průběh aktivity: Naší první procházkou je procházka kolem štarnovských rybníků. Děti budou pozorovat podzimní krajinu, měnící se přírodu a živočichy v přírodě. Tento výlet bude také zaměřený na sběr kaštanů. Ty využijeme ve výtvarné výchově a pro zvířata na zimu.
- Závěr: Děti se dozví nové poznatky z přírody a naučí se správně pohybovat ve skupině na vycházce.

7.11.2 ZIMA

V zimě je krajina pokryta sněhem, je mrazivé počasí a zvíř se již uchýlila k zimnímu spánku. Zima nám poskytuje mnoho zimních radovánek jako je lyžování nebo bruslení.

V zimě se v hodinách tělesné výchovy zaměříme na gymnastiku, sportovní a pohybové hry. Ve výtvarné výchově postavíme ptačí budku, vyrobíme sněhuláka na špejli, nakreslíme si zimní oblečení a naučíme se báseň a píseň o zimě. Během hodin ochrany obyvatelstva se zaměříme na prevenci požárů, povíme si, jak se chovat na ledě v zimě a na horách. Na procházkách a výletech si postavíme sněhuláka, zabruslíme si, poznáme stopy zvířat ve sněhu. Měsíc prosinec uvádíme jako modelový měsíc pro období zimy. Víme, že po Vánocích děti mají prázdniny každý rok, ale program do našeho kroužku uvádíme i v tento týden.

Měsíc PROSINEC

PROSINEC: Toto období je typické sběrem jmelí na přicházející vánoční svátky. S prosincem máme spjaté Vánoce, Nový rok a hlavně prázdniny.

Tělesná výchova:

Honička s tenisovým míčkem:

- Cíl: Rozcvičit děti na začátku kroužku, aby se pohybovaly a zahřály a soustředily se na hru.
- Pomůcky: Tenisový míček.
- Průběh aktivity: Ten, kdo honí, drží v ruce tenisový míček. „Babu“ může předat dál jinému hráči jen tak, že se ho míčkem dotkne. Hru po několika kolech obměníme tak, že ten, kdo honí, může míček po dětech hodit, a tak mu předat „babu“.⁴⁷
- Závěr: Děti by měly být po zahřívací honičce s tenisovým míčkem rozběhané a připravené na další aktivity.

---

⁴⁷ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

Štafeta:

- Cíl: Běh, pohyb, soutěžení, vyhrává ten rychlejší.
- Pomůcky:
- Průběh aktivity: Děti rozdělíme na dvě družstva. Každé družstvo se postaví na jednu polovinu hřiště. Vždy vyběhne jeden hráč, doběhne na konec tělocvičny, dotkne se zdi a běží zpět a předává štafetu druhému kamarádovi. Hru budeme hrát 5 kol. Pokaždé budou děti plnit jiné úkoly, například musí třídu přeskákat jako žabák, po jedné noze, jako čáp, po čtyřech, jako pes, a tak dále. Vyhrává to družstvo, které má po pěti kolech více vyhraných štafet. Poté si zahrajeme, opět ve družstvech, na skokany. Děti se musí z jedné strany tělocvičny dostat na druhou za pomoci skoku přes kozu, neboli přes svoje těla. První hráč vybíhá a nastaví svoje záda v přiměřené výšce pro skok druhému hráči z družstva. Ten vybíhá a přeskočí svého kamaráda a nastaví se také jako „koza“. Takto to dělají všichni hráči z družstva a musí se dostat na druhou stranu tělocvičny. Vítězí ten, kdo je rychlejší.⁴⁸
- Závěr: Soutěž vyhraje to nejrychlejší družstvo. Je potřeba i dobrá organizace v družstvu. Učíme děti zdravé soutěživosti a umění prohrávat a vyhrávat.

Cvičení na hrazdě:

- Cíl: Naučit děti základní cviky na hrazdě.
- Pomůcky: Hrazda, žíněnky.
- Průběh aktivity: Děti stojí v řadě a po jednom chodí na hrazdu. Vychovatel jim ukáže, jak a co mají na hrazdě dělat. Děti se snaží o výmyk. Těm menším, kterým to nepůjde, bude stačit udělat kotoul na hrazdě.
- Závěr: Děti se naučí na hrazdě udělat kotoul. Starší děti si zkusí i výmyk.

Výtvarná výchova:

Ptačí budka:

- Cíl: Společně s dětmi vyrobíme ptačí budku.

---

⁴⁸ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

- Pomůcky: Dřevo, kladívko, pilka, metr, hřebíky, dřevěná tyč, plastové misky, zrníčka a semínka pro ptáky.

- Průběh aktivity: Na tuto hodinu měly děti za úkol donést danou pomůcku. S dětmi v této hodině vyrobíme krmítko pro ptáky. Přichystáme si nářadí a dřeva. Vše proměříme a nařežeme potřebné kusy dřeva. Hřebíkama je přibijeme k sobě. Uděláme i střechu, ať do krmítka neprší. Nakonec zespodu přibijeme dlouhou tyč, jako nohu pro krmítko.

- Závěr: S krmítkem půjdeme na zahradu, která je za kulturním domem. Tyč, na které drží krmítko, přibijeme do země. Do krmítka dáme s dětmi misky a naplníme je krmením pro ptáky.

Ochrana obyvatelstva:

Téma- Oheň:

- Cíl: Snaha předejít úrazům a nehodám způsobeným ohněm. Prevence požárů.

- Pomůcky: Hasicí přístroj.

- Průběh aktivity: Dnes se děti a hasiči budou bavit o požárech a o ohni. Hasiči dětem, na zahradě kulturního domu, názorně ukážou, jak se zachází s hasicím přístrojem.

- Závěr: Děti se dozví základní poznatky o ohni, jeho síle, důsledcích, nebezpečí, jak mu předcházet a hasit. Názorně uvidí, k čemu slouží hasicí přístroj.

Procházky a výlety po okolí:

Bruslení:

- Cíl: Naučit děti bruslit.

- Pomůcky: Brusle.

- Průběh aktivity: Děti si vezmou brusle. Chlapci si mohou vzít i hokejky a puky. U ledu si děti nasadí brusle. Kluci si budou na jedné půlce rybníka hrát hokej a děvčata se budou na druhé půlce učit bruslit a jezdit na bruslích.

- Závěr: Děti si zabruslí. Kdo to neumí, tak se to naučí. Chlapci si zahrají hokej.

7.11.3 JARO

Jaro přináší oteplení, dny se prodlužují, rostou první jarní květiny, probouzejí se zvířata z dlouhého zimního spánku. Nastává období práce na polích, v sadech. Počasí je velmi proměnlivé, slunce se střídá s jarními dešťovými přeháňkami a prvními bouřkami.

Na jaře zaměřujeme tělesnou výchovu opět na gymnastiku, sportovní a pohybové hry. Ve výtvarné výchově namalujeme výkres za pomoci ubrousků na motivy jara, vyrobíme si velikonočního zajíčka, ozdobíme velikonoční vejce a vyrobíme krepové srdce na svátek matek. V hodinách ochrany obyvatelstva děti budou poznávat budovy a stavby a hasičskou výstroj. Na procházkách a na výletech poznáme jarní rostliny, zvěř a krajinu, naučíme se básničku o jaru a vydáme se na výlet s dětmi k profesionálním hasičům do Šternberka. Měsíc březen je opět modelovým měsícem pro období jara.

Měsíc BŘEZEN

BŘEZEN: Měsíc březen je ve znamení odchodu zimy, vracejí se stěhovaví ptáci a země se začíná probouzet. Z jarních rostlin, které můžeme vidět, připomeneme sasanku, bleduli, podběl lékařský, sněženku, petrklíč.

Tělesná výchova:

Štafeta s míčem:

- Cíl: Rozběhat se před dalšími aktivitami a zasoutěžit si.
- Pomůcky: Míče.
- Průběh aktivity: Dnešní kroužek začneme štafetou s míčem. Děti se rozdělí na 5 družstev po pěti. Každé družstvo má jeden míč. S ním plní své úkoly. S míčem musí dítě doběhnout na druhou stranu místnosti a zpět a předat štafetu. Vyhrává družstvo, které bude mít štafetu splněnou dříve. Soutěž má několik kol. Děti musí například nést

míč v jedné ruce, poté v druhé ruce, nést ho za zády, kutálet míč před sebou a tak dále. Hru můžeme obměnit tak, že přidáme více míčů, se kterými se děti musí pohybovat.⁴⁹

•Závěr: Děti jsou rozběhané a připravené na další sportovní aktivity.

Honička za míčem:

•Cíl: Kdo chytí míč, střídá se s kamarádem.

•Pomůcky: Dva míče.

•Průběh aktivity: Děti si budou házet dva míče mezi sebou. Dva vybraní hráči se snaží míč chytit. Když se dotknou míče, jeden nebo druhý, tak se střídají s tím, kdo míč házel.⁵⁰

•Závěr: Děti jsou soutěživé a snaží se míč chytit co nejlépe. U hry si zaběhají a pobaví se.

Sestřel jelena:

•Cíl: Které družstvo vybije více „jelenů“, vyhrává.

•Pomůcky: Míč.

•Průběh aktivity: Dnešní kroužek máme celý zaměřený na pohyb s míčem. Děti rozdělíme na tři družstva. Dvě družstva se postaví na kraje pole a poslední skupina hráčů se postaví mezi ně. Skupiny na krajích se snaží házet míč po „jelenech“ a vybít družstvo uprostřed. Kdo je vybitý, odchází na stranu družstva, které ho vybilo. Vyhrává družstvo, které vybije více „jelenů“.⁵¹

•Závěr: Děti musí ve družstvech spolupracovat, aby vybily co nejvíce jelenů a zvítězily tak.

Kdo vybije jelena?:

•Cíl: Sestřelit „jelena“, který běhá v kruhu.

•Pomůcky: Míč.

---

⁴⁹ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

⁵⁰ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

⁵¹ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

•Průběh aktivity: Děti rozdělíme na dvě skupiny po deseti. Každá skupina udělá kruh. Doprostřed kruhu půjde jeden „jelen“. Děti si musí přihrávat balon tak, aby „jelena“ vybili. Kdo ho vybijí, tak si s ním vymění místo.⁵²

•Závěr: Hra je zaměřena na spolupráci dětí mezi sebou a na přihrávání si míče.

Výtvarná výchova:

Obrázek z ubrousků:

•Cíl: V březnu k nám přichází jaro. Přivítáme ho barvami.

•Pomůcky: Tvrdý papír velikosti A3, barevné ubrousky, lepidla, nůžky, vodové barvy, štětce.

•Průběh aktivity: Děti mají za úkol na papír lepit motivy z ubrousků a poté celý výkres domalovat vodovými barvami. Téma bude jaro. Takže děti mohou lepit rostliny, zvířata, zeleninu, přírodu a další.⁵³

•Závěr: Děti si vytvoří obrázek z ubrousků s jarními motivy.

Velikonoční zajíček:

•Cíl: Vytvořit velikonočního zajíčka. Toho pak vystavíme na nástěnky v kulturním domě nebo si ho děti mohou odnést domů.

•Pomůcky: Tvrdý papír velikosti A3, šablona zajíčka, barevné kusy látek, nůžky, fixy, lepidlo, tužka.

•Průběh aktivity: Děti si obkreslí šablonu zajíčka, vystříhnou ji. Na zajíčka nalepují kusy látek tak, aby byl oblečený. Domalují mu obličej a uši fixami.⁵⁴

•Závěr: Děti vytvoří velikonoční zajíčky, jako výzdobu na nástěnky v kulturním domě. Kdo si jej bude chtít odnést domů, může. Pro vytvoření zajíčků děti zapojí svoji představivost a fantazii.

---

⁵² ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

⁵³ www.kreativni-inspirace.skola-loucany.cz/detail-inspirace/obrazek-z-ubrousku-157/.

⁵⁴ www.kreativni-inspirace.skola-loucany.cz/detail-inspirace/obleceni-pro-kralicka-7/.

Ochrana obyvatelstva:

Téma- Budovy a stavby:

- Cíl: Cílem této hry je, aby si děti uvědomily, že je velmi důležité, jakým způsobem jsou stavby postavené, i to má totiž vliv na jejich stabilitu nejen při přírodních katastrofách.
- Pomůcky: Dřevěné stavebnice, pravítka.
- Průběh aktivity: Děti se rozdělí do 5 skupinek po 5 a dostanou stavebnice a pravítka. Hasiči jim budou vždy dávat za úkol, aby postavili danou stavbu v dané výšce a ten, komu nespadne, dostává bod do družstva. Družstvo, které má na konci kroužku nejvíce bodů, vyhrává.
- Závěr: Děti si zábavnou formou vyzkouší, jaká je stabilita staveb, dozví se, jaká jsou nebezpečí a hrozby přírodních katastrof.

Procházky a výlety po okolí:

Procházka po obci:

- Cíl: Děti se naučí poznávat jarní rostliny a naučí se básničku.
- Pomůcky: Obrázky jarních rostlin, tužky, atlas přírodnin a atlas zvířat.
- Průběh aktivity: S dětmi se vydáme na procházku po obci. Máme 5 skupinek po pěti dětech. Děti musí ke každé rostlině na obrázku, který dostanou, napsat její název a každou rostlinu najít. Jedná se o rostliny jako bledule, sněženky, fialky, petrkliče a další. Během cesty se zastavíme na palouku a naučíme se s dětmi básničku o jaře. Můžeme si ji i zazpívat.

Na jaře

Na jaře, na jaře, čáp jede v kočáře,

hej hopy, hej hopy, hej hopy hop.

Čáp veze sluníčko, točí se kolečko.

hej hopy, hej hopy, hej hopy hop.⁵⁵

---

⁵⁵ www.moje-rodina.cz/jarni-basnicky-a-rikanky.

- Závěr: Děti se projdou po obci, naučí se poznávat jarní rostliny a naučí se i novou básničku.

7.11.4 LÉTO

V létě nám svítí slunce a příroda je v plném květu. Úroda na polích a zahradách dozrává. Děti se těší na prázdniny a užívají si léta a slunečných dnů.

V létě budeme opět hodiny tělesné výchovy směřovat ke gymnastice a ke sportovním a pohybovým hrám. Ve výtvarné výchově je našim cílem ztvárnit mozaiku slunce a naučit děti básničku na téma léto. V ochraně obyvatelstva děti připravíme na léto a na prázdniny. Během procházek a výletů po okolí se zaměříme na letní rostliny, krajinu a zvířata. Modelovým měsícem pro období léta je červen.

Měsíc ČERVEN

ČERVEN- v červnu nám začíná léto s prvními teplými dny a večery. Všude kolem jsou rozkvetlé květiny. Na slunci se vyhřívají hadi, ještěrky, poletují motýli. Můžeme pozorovat zvěř a rostliny, které v žádném jiném ročním období neuvidíme. Děti se těší na prázdniny a konec školního roku.

Tělesná výchova:

Rozcvička se švihadly:

- Cíl: Rozcvičit děti na další aktivity, protáhnout se a zaběhat si.
- Pomůcky: Švihadla.
- Průběh aktivity: Tentokrát půjdeme na fotbalové hřiště, které se nachází 2 minuty cesty od kulturního domu. Děti poběží nebo půjdou rychlou chůzí kolem hřiště. Poté si vezmou švihadla a postaví se na start. Vzhledem k tomu, že máme jen 10 švihadel, tak se děti střídají. Pískneme na píšťalku a děti musí běžet přes švihadlo k vyznačenému bodu. Ten oběhnou a přes švihadlo doskáčou zpátky na začátek, odkud vyběhly. Potom se střídá druhá skupinka. Aktivitu opakujeme, dokud nebudou děti dostatečně rozběhané.

•Závěr: Aktivita je vhodná na zahřátí na začátek tělesné výchovy. Děti se rozcvičí a připraví se na další program.

Vybíjená:

•Cíl: Cílem hry je vybit svého protihráče.

•Pomůcky: Kolíky, míč.

•Průběh aktivity: Vyznačíme si z kolíků hřiště. V něm si zahrají děti vybíjenou. Kdo má míč, vybíjí protihráče. Kdo je vybitý, odchází si sednout. Vyhrává ten, kdo vydrží jako poslední.⁵⁶

•Závěr: Vyhrává hráč s největší výdrží a schopností uhýbat míči. V dětech probouzíme přirozenou soutěživost.

Fotbal:

•Cíl: Děti si zaběhají a zahrají si fotbal.

•Pomůcky: Fotbalový míč, branky, píšťalka.

•Průběh aktivity: Vytvoříme dvě družstva. Uděláme si na polovině z celého hřiště svoji menší hrací plochu. Nachystáme si branky. Děti vědí, jak se hraje fotbal a hrají ho proti sobě. Vychovatel dělá rozhodčího.⁵⁷

•Závěr: Fotbal je oblíbený hlavně u kluků, ale chceme do aktivity zapojit i děvčata. Všechny děti se proběhnou a zasportují si.

Protažení:

•Cíl: Uvolnění svalů těla a hlavy, úklony trupu, protažení končetin.

•Pomůcky:

•Průběh aktivity: Postavíme se do kruhu tak, abychom na sebe všichni dobře viděli. Každý v kruhu předvádí jeden cvik všem ostatním a ti ho napodobují. Vychovatel nakonec ještě předvede několik protahovacích cviků, ať se všichni pečlivě protáhnou a vydýchají.

---

⁵⁶ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

⁵⁷ ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3).*

•Závěr: Děti se potřebují po náročných sportovních aktivitách protáhnout a uvolnit si svaly.

Výtvarná výchova:

Básnička:

•Cíl: Děti se naučí básničku o létě.

•Pomůcky: Básnička.

•Průběh aktivity: Během výtvarné výchovy si s dětmi povídáme o ročním období a o daném měsíci. Při této aktivitě děti sedí a nejvíce vnímají. S dětmi se ještě před aktivitou naučíme básničku a během aktivity si ji budeme opakovat.

Léto

Cupy, hupy, pravda je to, po jaru že máme léto.

Slunko hřeje, slunko pálí, ani chvilku nezahálí.

Všude smíchu je a ruchu. Léto přišlo!

*Hejsa! Chuchu!*⁵⁸

•Závěr: Děti poslouchají povídání o létě a naučí se básničku na téma léto.

Mozaika slunce:

•Cíl: Vytvořit si slunce z barevného papíru za pomoci mozaiky. U dětí se snažíme rozvíjet kreativitu, myšlení, získávají nové poznatky a dovednosti a zkušenosti.

•Pomůcky: Tvrdé papíry velikosti A2, barevné papíry, pastelky, lepidla, tužky.

•Průběh aktivity: Vytvoříme si s dětmi slunce za pomoci mozaiky. Připravili jsme si pro děti předlohu, jak by asi to slunce mělo vypadat. Jelikož je mozaika náročnou a dlouhou aktivitou pro tak malé děti, zvolili jsme mozaiku s trháním papírků a domalováním pastelkami.

•Závěr: Závěrem se děti zamyslí nad svojí prací a hodnotí ji. Nakonec hotové obrázky dáme společně na nástěnku.⁵⁹

---

⁵⁸ www.pohadky.signal.cz/1006/leto-basnicka.

Ochrana obyvatelstva:

Téma- Pěnové radovánky:

- Cíl: Děti si zaběhají v pěně a rozloučí se s hasiči.
- Pomůcky: Zařídí hasiči.
- Průběh aktivity: Společně s dobrovolnými hasiči ze Štarnova a z Bohuňovic jsme si pro děti přichystali překvapení na poslední kroužek ochrany obyvatelstva v tomto školním roce. Jediné co budou děti vědět dopředu je, aby si vzaly pod oblečení plavky a ručník s sebou. Z hasičského vozu bude vypuštěna pěna na trávník vedle hasičské zbrojnice, kde je na to vhodný prostor. Děti se mohou v pěně honit, běhat, skákat do ní. Necháme je v ní zhruba 35 minut. Poté se osprchují studenou vodou, kterou budou pouštět hasiči do vzduchu.
- Závěr: Děti si zaběhají v pěně.

Procházky a výlety po okolí:

Procházka do lesa:

- Cíl: Najít rostliny a živočichy, kteří se nacházejí jen nebo převážně v létě.
- Pomůcky: Atlas přírodnin a atlas zvířat.
- Průběh aktivity: Poslední týden v tomto školním roce a v našem kroužku se půjdeme projít do lesa. Naším cílem je najít co nejvíce rostlin nebo zvířat, které se vyskytují jen v létě. Můžeme najít například hady, ještěrky, srny, motýli a další.
- Závěr: Děti se projdou a najdou společně živočichy a rostliny typické pro léto.

7.12 Propagace volnočasového kroužku pro děti a mládež ve Štarnově

Propagace bude zajištěna informačními letáky,⁶⁰ které budou vyvěšeny v prodejně v obci a na nástěnkách v místní základní škole a obecním úřadě. Propagaci

---

⁵⁹ Výstupní práce z praxe Veronika Volfová.

⁶⁰ Příloha č. 3 - Propagační leták kroužku.

kroužku ve škole máme již domluvenou s ředitelem ZŠ, panem Mgr. Jiřím Husákem. Dětem bude předána přihláška⁶¹ do kroužku, kterou přinesou řádně vyplněnou a podepsanou na prvním setkání.

7.13 Shrnutí

Návrh vytvoření volnočasového kroužku pro děti z místní základní školy ve Štarnově vznikl na základě zjištěných informací o nevyhovujícím využití volného času dětí v naší obci. Na základě rozhovoru s ředitelem⁶² místní základní školy jsme se rozhodli pro realizaci projektu, jelikož je zřejmé, že volný čas dětí v obci není vhodně a smysluplně vyplňován. Naším prvotním záměrem bylo vytvoření kroužku zaměřeného na sportovní vyžití dětí. Po konzultaci s ředitelem základní školy a po zhodnocení kladů a záporů, jsme se rozhodli vytvořit kroužek, který bude zahrnovat více oblastí, ve kterých se děti budou vzdělávat. Kroužek je zaměřený na tělesnou výchovu, výtvarnou výchovu, ochranu obyvatelstva a na procházky a výlety do okolí. Po konzultaci s dítětem a s rodičem,⁶³ a na základě SWOT analýzy volného času v obci,⁶⁴ jsme se rozhodli projekt vypracovat. Právě v této poslední části našeho projektu jsme se mohli seznámit s náplní a činnostmi našeho kroužku pro děti. Jsou zde popsány postupy, činnosti, pomůcky, cíle a konkrétní podoba kroužku a vše s ním spojené. Cílem celého projektu je jeho realizace a využití v praxi.

---

⁶¹ Příloha č. 4 - Přihláška do volnočasového kroužku.

⁶² Příloha č. 1 - Rozhovor s ředitelem ZŠ ve Štarnově, panem Mgr. Jiřím Husákem.

⁶³ Příloha č. 2 - Rozhovor s dítětem a s rodičem o možnosti kroužku v obci Štarnov.

⁶⁴ Kapitola č. 6 – SWOT analýza volného času dětí a mládeže ve Štarnově.

ZÁVĚR

Jak již z celého našeho projektu vyplývá, naším cílem je vytvoření volnočasového kroužku pro děti v obci Štarnov. V naší práci jsme popsali postupy a konkrétní podobu projektu, který hodláme zrealizovat.

V úvodu práce uvádíme informace o obci, ve které se projekt uskuteční.

Pro vytvoření tohoto projektu bylo nezbytné nejdříve zmapovat situaci v obci, abychom si byli jisti, že kroužek je opravdu potřeba. Na základě SWOT analýzy⁶⁵ jsme došli k závěru, že jeho zřízení bude prospěšné.

Děti ve Štarnově mají možnost chodit do kroužků, které jsou organizovány v rámci základní školy a během léta mohou chodit dvakrát týdně do tenisu. Jiné možnosti nemají. Pobývají stále ve škole nebo doma. V obci se pohybují mnohdy na nebezpečných místech, jelikož obcí prochází frekventovaná hlavní cesta.

Naším cílem bylo nabídnout dětem širší a zajímavější možnosti ve výběru volnočasových aktivit.

Při rozhovoru s matkou, jejím dítětem a s ředitelem školy bylo zjištěno, že kroužek by v obci uvítali. I k tomuto sdělení jsme přihlíželi při jeho projektování.

Při zpracovávání našeho projektu jsme nenarazili na žádné komplikace či nežádoucí jevy, které by nám bránily v realizaci projektu. Proto jsme přesvědčeni, že projekt je realizovatelný a má smysl a uplatnění v obci Štarnov.

Pokud návrh kroužku projde schválením, nevidíme problém v jeho realizaci již v roce 2012.

---

⁶⁵ Kapitola č. 6 – SWOT analýza volného času dětí a mládeže ve Štarnově.

Použité zdroje

Literatura:

KANÁK, B. *Paměti obce Štarnova*. 1.vyd. DANAL, 1996. 52 s. ISBN 80-85973-12-X.

KOUDELÁK, J. *Štarnov pod Šternberkem, z minulosti k přítomnosti*. Ve Štarnově : Místní osvětová rada, 1948. 85 s.

PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy*. 1.vyd. Praha : Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. 2.vyd. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2010. 127 s. ISBN 978-80-7290-471-6.

PÁVKOVÁ J. a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času* 4.vyd. Praha: Portál, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7367-423-6.

ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně. Velká encyklopedie her (3)*. 2.vyd. Praha : Leprez. 1997. 510s. ISBN 80-86061-04-3.

ZAPLETAL, M. *Hry ve městě a na vsi. Velká encyklopedie her (4)*. 2.vyd. Praha : Leprez. 1998. 573s. ISBN 80-86061-13-2.

Internetové zdroje:

Český statistický úřad. [online]. [cit. 2012-03-30]. [Www.csu.cz](http://www.csu.cz). Dostupné z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=AGOBY6031PU_OB2.163&vo=tabulka>.

Dům dětí a mládeže Šternberk, příspěvková organizace. [online]. [cit. 2011-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.ddmsternberk.cz/>>.

Hasičský záchranný sbor královéhradeckého kraje. [online]. [cit. 2012-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzshk.cz/cs/uvodni-strana/ochrana-obyvatelstva/>>.

Města, obce a vesnice v ČR. [online]. [cit. 2011-10-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.obce-mesta.info/>>.

Místopisný průvodce po České republice. [online]. [cit. 2011-08-16]. Dostupné z WWW: <http://www.mistopisy.cz/soucasnost_starnov-_4301.html>.

Moje rodina.cz. [online]. [cit. 2012-02-22]. Dostupné z WWW: <www.moje-rodina.cz/jarni-basnicky-a-rikanky>.

Obec Štarnov. [online]. [cit. 2012-03-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.starnov.cz/sport/>>.

Pohádky pro všechny generace. [online]. [cit. 2012-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://pohadky.signaly.cz/1006/leto-basnicka>>.

Základní umělecká škola Šternberk. [online]. [cit. 2011-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zus-sternberk.cz/>>.

ZŠ Loučany. [online]. [cit. 2012-02-28]. Dostupné z WWW: <<http://kreativni-inspirace.skola-loucany.cz/>>.

Další zdroje:

Rozhovory s ředitelem ZŠ Štarnov, s matkou a její dcerou.

Výstupní práce z praxe Veronika Volfová.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1- Rozhovor s ředitelem Základní školy ve Štarnově, panem Mgr. Jiřím Husákem.

Příloha č. 2- Rozhovor s dítětem a s rodičem o možnosti kroužku v obci Štarnov.

Příloha č. 3- Propagační leták kroužku.

Příloha č. 4- Přihláška do volnočasového kroužku.

Příloha č. 1

Rozhovor s ředitelem ZŠ ve Štarnově, panem Mgr. Jiřím Husákem.

•Jak dlouho působíte v obci jako pedagog?

Už tady pracuji téměř 22 let. Strašně to utíká.

•Mění se požadavky dětí za tu dobu, kterou tady jste? A mění se i dnešní děti? Jsou jiné než dříve? Je jiné jejich trávení volného času?

Dnešní děti se mění, ale není to jen jimi, ale i tím, že se mění doba. Tou jsou děti nejvíce ovlivněny. Jiné než dříve nejsou. Děti jsou pořád děti. Jen je jiná doba a my je vidíme jinak, protože i ony se musí dnešní době přizpůsobovat. Trávení volného času je jiné v tom, že je pro děti více možností a tak využívají více kroužků v jejich volném čase. Každopádně je to strašně individuální.

•Myslíte, že je rozdíl mezi dětmi vyrůstajícími na vesnici a ve městech? (jejich zájmy, chování, možnosti, atd.)

Těžko říct. Nemůžu to moc posoudit. Je to zase hodně o osobnosti dítěte, ale hlavně je to o rodičích. A taky co se týká nabídky kroužků, je to o možnostech a o financích.

•Máte pocit, že je v naší obci dost možností pro využití volného času dětí a mládeže? Využívají ho děti?

Myslím si, že je to rok od roku lepší. I když stále je co zlepšovat. Děti mají přímo ve škole možnost využívat kroužky. Jedná se o počítačový kroužek, sportovky, flétnu, housle a klavír a náboženství. Jinak pokud vím, v obci je i tenis pro děti. Jinak některé děti dojíždějí do okolních obcí nebo měst za dalšími kroužky. Do Šternberka do ZUŠ a do DDM, a do Bohuňovic na fotbal a do mažoretek. Tyto kroužky se už ale hradí. Ve škole je mají zdarma, ale až na klavír a housle. Tady školné je.

•Změnil byste něco v obci, co se týká rozvoje a podpory dětí? (př. přidat aktivity, kroužky ve škole, v družině, atd.)

Podle mě je pro děti možností dost v obci. Ale stále je tu nevyužité fotbalové hřiště, fotbal pro děti by se mi tady líbil. A také sokolovna je pro děti jako stvořená, ale opět nevyužitá. A uvítal bych i kroužek výtvarné výchovy. Na tento kroužek jezdí děti do města hodně. Tady by se uživil. A nejen on, i ten sport. Prostředí na to máme v obci jako stvořené.

•Kdyby se tady měl zrealizovat kroužek pro děti ze ZŠ v obci, souhlasil byste?

Určitě. Jsem jedině pro, pokud se kdokoliv snaží udělat něco užitečného a smysluplného pro děti. Rozhodně bych ho i propagoval ve škole. Vidím v tom jedině plus.

•Jakým směrem by podle Vás měl kroužek směřovat? (sport, příroda, atd.)

Rozhodně sport, jak už jsem říkal. Ale líbilo by se mi, i kdyby se to dalo kombinovat. Sport, příroda, výtvarné aktivity. Fantazii se meze nekladou.

•Podle Vašeho názoru, myslíte, že by ho děti využívaly?

Dle mého názoru ano.

•Myslíte, že by se o zlepšení a vyplnění volného času dětí a mládeže mělo usilovat?

To každopádně. I my se o to ve škole snažíme. Rozhodně to smysl má.

Příloha č. 2

Rozhovor s dítětem a s rodičem o možnosti kroužku v obci Štarnov.

Kvůli rozhovoru s dítětem a s rodičem, jsme zašli k našim sousedům na konzultaci. Chtěli jsme si promluvit s malou Adélkou. Je jí 7 let. Právě se chystá do druhé třídy ve škole ve Štarnově. Povídaly jsme si o jejich kroužcích, zájmech a o možnosti dalšího kroužku v obci.

Adélka jezdí 1x týdně na kroužek výtvarné výchovy do Šternberka. To máme potvrzené i od jejich rodičů. Jinak svůj čas tráví ve škole a pak ve školní družině. Sem si pro ni v 16 hodin vždy přijdou rodiče a ona pak jde s nimi domů. Adélka má ještě další dva sourozence. Mladší sestru Soňu, která jde do školy až za rok a o tři roky mladšího bratra Tomáše. Se svými sourozenci tráví jinak zbytek svého volného času. Hrají si na zahradě, chodí s babičkou a rodiči na procházky a jezdí na výlety a hrají si s hračkami. Když jsme se s ní bavili o tom, jestli se vídá s dětmi ze školy a ze třídy i mimo školu a družinu, odpověděla nám, že moc ne. „Někdy je potkám, když jdeme s maminkou na procházku nebo na hřiště. Tam se třeba honíme nebo jezdíme na kole.“ říká Adélka. Poté jsme se jí zeptali, jak by se jí líbilo, kdyby tady byl v obci kroužek pro děti, kde by mohla chodit se svými spolužáky hrát hry, běhat, chodit na procházky a tak dále? Na to nám odpověděla: „To by bylo fajn, jen nevím, jestli by mě tam maminka pustila, musely bychom se jí zeptat!“ Pak jsme si ještě hráli na písku a povídali si dál.

Když šla Adélka za svými sourozenci, mohli jsme možnost kroužku zkontrolovat i s její matkou. Také jsme se bavili o volném čase dětí u nás na vesnici a o kroužku, který by tu eventuálně mohl vzniknout. Zajímal nás její názor a náhled rodiče. Matka byla nadšená. Řekla, že by to bylo určitě užitečné. Že by neměla problém s pouštěním dětí do kroužku. Dokonce nám i pověděla, že by neviděla problém ani v jeho zpoplatnění. Když vozí Adélku do Šternberka, tak to má dost daleko. Každopádně s dalším kroužkem v obci by problém neměla a rozhodně by ho uvítala. A podle jejího názoru, by s touto možností souhlasilo více rodičů v obci.

Příloha č. 3

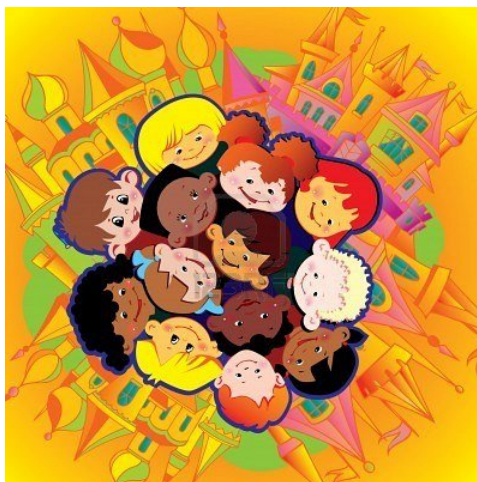
Propagační leták kroužku.

VOLNOČASOVÝ KROUŽEK PRO DĚTI ZE **ZÁKLADNÍ ŠKOLY VE ŠTARNOVĚ**

NÁPLŇ: Sportovní a pohybové hry, cvičení, výtvarná činnost, znalost první pomoci, znalost správného chování v obtížných situacích, procházky a výlety po okolí, poznávání nových věcí, zábava, noví kamarádi.

MÍSTO KONÁNÍ: Kulturní dům ve Štarnově.

CENA: 50Kč měsíčně za dítě.

Závazné přihlášky jsou k vyzvednutí v ZŠ Štarnov.

TĚŠÍME SE NA VÁS.

Příloha č. 4

Příhláška do volnočasového kroužku.

PŘIHLÁŠKA DO VOLNOČASOVÉHO KROUŽKU

Žádám tímto o přijetí své dcery, syna, svěřence*) do volnočasového kroužku na školní rok _____.

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Bydliště:

Zdravotní stav dítěte (alergie, léky, omezení, ...):

Zodpovědná/é osoba/y, která/é bude/ou dítě z kroužku vyzvedávat:

Kontaktní telefon na zákonného zástupce dítěte:

---

*) nehodící se škrtněte

V ..... Dne .....

.....

Podpis žadatele, zákonného zástupce